

ภาษาผู้หญิงหลังนวยุค: คุณค่าตนในวัฒนธรรมสตรีผ่านภาพยนตร์ไทย
Post-Modern Women's Language: Self-Esteem in Women's Culture through
Thai Films

ภคมินทร์ เสวตพัฒน์โยธิน¹, นิรัชชา เลิศเรืองฤทธิ์²

บทคัดย่อ

บทความวิชาการเรื่อง ภาษาผู้หญิงหลังนวยุค: คุณค่าตนเองในวัฒนธรรมสตรีผ่านภาพยนตร์ไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงภาษาผู้หญิงที่สะท้อนการเห็นคุณค่าตนเองในวัฒนธรรมสตรีหลังนวยุคผ่านภาพยนตร์ไทย โดยพิจารณาได้จากคุณลักษณะทางกายภาพ ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ และการแสดงออก โดยผู้หญิงสร้างความมั่นใจโดยนึกถึงความสำเร็จ รู้จักยอมรับความผิดพลาดหรือความสำเร็จแล้วทำการวิเคราะห์ ระวังถึงตนเองชื่นชมตัวเองรู้จักยอมรับความผิดพลาดหรือความสำเร็จแล้วทำการวิเคราะห์ สร้างบรรยากาศ ที่อบอุ่นปลอดภัยเมื่อมีการแสดงความคิดเห็นต่าง และรู้สึกได้รับการยอมรับเอาใจใส่จากคนที่มีความหมายต่อตน ช่วยส่งเสริมความรู้สึกเห็นคุณค่าตนเอง ขณะที่ความบ่อยครั้งในการรับชมทำให้ผู้หญิงสะท้อนคุณค่าในตนเอง ได้การเลือกรับชมกับใคร ช่องทางการรับชม และเนื้อหาที่รับชมนั้นมีส่วนทำให้ผู้หญิงได้เรียนรู้ถึงการรู้จักตนเองและยอมรับตนเองตลอดจนการเปรียบเทียบตนเองจากสื่อภาพยนตร์ ซึ่งเนื้อหาภาพยนตร์ไทยแนว อีโรติกมีส่วนบ่มเพาะการเห็นคุณค่าตนเองในวัฒนธรรมสตรีผ่านภาษาผู้ญุคอย่างมาก

คำสำคัญ: ภาษาผู้หญิงหลังนวยุค คุณค่าตนวัฒนธรรมสตรี

Abstract

Academic articles Post-modernism women's language: Self-esteem in women's culture through Thai Films. The purpose is to study the women language that reflects on self-esteem in postmodern women's culture through Thai films. Based on physical characteristics. Sexual Relationships and Expression. Women make confident by thinking about success, accept errors/successes then analyze, recognize yourself, acknowledge mistakes or accomplishments and then do analysis. Create a warm atmosphere when there are different opinions, and feel the recognition of the person have meaning. Encourage self-esteem. While often viewed, women reflect self-esteem. Watch channel and the content that has been seen has contributed to women's self-knowledge and self-esteem as well as self-comparison. The Thai erotica film to self-esteem of women's culture through Post-modernism women language.

Keyword: Post-Modern Women's Language: Self-Esteem in Women's Culture

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาเทคโนโลยีและการสื่อสารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทนำ

ภาพยนตร์เป็นสื่อมวลชนแขนงหนึ่งที่มีอิทธิพลในการอบรมบ่มเพาะคนให้ตระหนักถึงคุณค่าในการแสดงออกของตนเองไปตามแบบแผน การผลิตอุดมการณ์ที่แฝงฝังความเชื่อ ค่านิยมที่แยกคายผ่านภาพและเสียงอันเต็มไปด้วยเรื่องราว “ความเป็นจริง” แห่งโลกสัญลักษณ์ที่ลัวลือกับความเชื่อ ขนบ จารีตวัฒนธรรมและบรรทัดฐานสังคมในโลก “ความเป็นจริง” ภาพยนตร์ที่สะท้อนคุณค่าของผู้หญิงหลายเรื่องมักมีแก่นเรื่องที่สะท้อนภาพความขัดแย้งระหว่างโลกประเพณีกับโลกคติที่รุดรึองอิสรภาพของผู้หญิงไว้ และสิ่งที่แสดงถึงการปะทะกันระหว่างคนต่างชั่วอายุคนที่มองเห็นโลกใบนี้ต่างกันนั้นเกี่ยวข้องกับ การตั้งคำถามต่อคุณค่าในเพศของตนตามชนชั้นทางสังคมโดยแก่นเรื่องเกี่ยวข้องกับปัญหาทางศีลธรรมกับความเป็นหญิงในลักษณะต่าง ๆ ที่ปรากฏ โดยแก่นเรื่องเกี่ยวข้องกับปัญหาทางศีลธรรมกับความเป็นหญิงเป็นชายที่เป็นไปในลักษณะต่าง ๆ ผ่านภาพยนตร์ไทยปัจจุบัน ความฉับไวในการตัดต่อ การเลือกใช้ขนาดภาพ การเลือกใช้เสียงประกอบ ตลอดจนวิธีการเล่าเรื่องที่เน้นการตอบสนองทางด้านอารมณ์และความพึงใจขณะได้รับชมเป็นสำคัญ ล้วนเป็นผลมาจากความเปลี่ยนแปลงแนวคิดของสังคมช่วงทศวรรษที่มุ่งสนองความพึงใจในการเสพวัฒนธรรมหลังนวยุค

ซึ่งเป็นสังคมเล็ก ๆ ย่อย ๆ หลายสังคม บางครั้งมีวิถีปฏิบัติที่นำไปซึ่งเกิดความขัดแย้งกับสังคมข้างเคียง ความรักเมื่อฉายภาพความเป็นหญิงเป็นชาย (Femininity & Masculinity) ในสังคมนั้น เราสามารถเห็นถึงการถ่ายโอนทางวัฒนธรรมหญิงและชายไปพร้อม ๆ กันแล้ว ยังทำให้เห็นถึงการสื่อสารต่อการเรียนรู้เกี่ยวกับการสื่อแสดงกิริยาท่าทางอันเป็นภาษาของผู้หญิงในแต่ละช่วงเวลาและในบริบทสังคมไทย ในระหว่างที่เรื่องดำเนินไป จันทน์ เจริญศรี (2545, หน้า 254) ความเป็นหญิงเป็นชายได้แฝงตัวยืนยงเพศและตัวตนเป็นทั้งเวทีในการต่อสู้เพื่อกำหนดความหมายเชิงอุดมการณ์ (Ideological) กระนั้น ผู้เขียนยังเห็นว่า ภาพที่ผ่านสื่อและสารมีลักษณะเป็นชุดความรู้ต่าง ๆ จนก่อตัวเป็นความเชื่อ ค่านิยม ทศนคติ ความคาดหวังและความหมายอื่น ๆ ซึ่งก่อร่างจากการเรียนรู้ด้วยวิธีการตะล่อมกล่อมเกลาทีแยกคายชุกซ่อนอยู่ในโลกสัญลักษณ์นี้ เป็นความพยายามสร้างโลกแห่งความจริง ทั้ง ๆ ที่ “ความเป็นจริง” กับ “ความจริง” แตกต่างกันราวขาวกับดำ ภาพสะท้อนความเป็นจริงและวิพากษ์วิจารณ์ประเด็นเนื้อหาและบริบททางสังคมวัฒนธรรมในเชิงพัฒนาและสร้างสรรค์มีผลทำให้คนในสังคมเกิดสภาวะ “อะโนมี” คือการที่ผู้หญิงตัดสินใจไม่ได้ไม่กล้าที่จะเลือกข้างไม่รู้จะเดินไปทางไหนในสภาวะเช่นนี้มีผลทำให้ผู้หญิงในสังคมเกิดการลดทอนคุณค่าตนเองอย่างไรไม่รู้เนื้อรู้ตัว (Durkheim, 1979, p. 181) สภาวะอะโนมี (Anomie) เป็นภาวะสังคมที่ไร้บรรทัดฐาน เกิดความสับสนในตัวเอง และในสังคมจากสื่อที่ไร้จิตสำนึก เกิดการทะเลาะเบาะแว้งชิงดีชิงเด่นต่อสู้โดยไม่ยึดถือกฎเกณฑ์ในสังคมวัฒนธรรมนั้น ๆ ในการอยู่ร่วมกันในสังคมขนาดใหญ่ ๆ ของสังคมไทยปัจจุบันล้วนในสังคมวัฒนธรรมร่วมสมัยหลายครั้งนำไปซึ่งความขัดแย้งสำหรับผู้หญิงในการเลือกปฏิบัติตัว

ความหวาดวิตกกังวลใจต่อสภาพการณ์การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมต่อความรู้สึกที่เปราะบางในการปฏิบัติตัวทำให้ผู้หญิงรู้สึกลดทอนการเห็นคุณค่าตนเองไปอย่างไรไม่รู้เนื้อรู้ตัว และต่อสู้โดยใช้ความรุนแรง โดยเริ่มจากทางวาจาไปจนถึงการทำร้ายร่างกายที่กลายเป็นภาษาผู้หญิงหลังนวยุค การเห็นคุณค่าในตนเองเป็นส่วนหนึ่งในการที่ผู้หญิงรับรู้ตนเองโดยปัจเจกจะประเมินคุณค่าของตนตามความรู้สึก ทศนคติ ความเชื่อที่มีต่อตนเอง รวมถึงการรับรู้การประเมินจากบุคคลอื่น รวมถึงการให้คุณค่าและความหมายอันนำไปสู่การรับรู้ในตนเอง ซึ่งระบบเพศสภาพเกิดจากการผลิตซ้ำอันเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดภาษาเพศ ดังเช่น ภาษาที่ใช้เฉพาะการอบรมบ่มเพาะถูกผู้หญิงได้ผ่านกระบวนการคิดที่ทำให้เชื่อได้ว่าเพศมีลักษณะที่แตกต่างกันออกไปอย่างเห็นได้ชัด เนื้อสารในการสื่อสารสำหรับผู้หญิงมักใช้ถ้อยคำที่สื่อถึงความสวยงาม อ่อนโยนอ่อนหวานละมุนละไม สุภาพเรียบร้อย ไม่เสียงดัง ขณะที่เนื้อสารการเรียนรู้เพศชายนั้นมีการใช้ถ้อยคำที่แสดงถึงความแกร่งกร้าว ดุดัน หนักแน่นและเสียงดัง ผาณิต บุญยะวรรณะ (2541, หน้า 173) ความแตกต่างระหว่างหญิงชาย นับเป็น

ปัจจัยสำคัญทำให้เกิดความต่างในแง่ของภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร ผู้เขียนสะท้อนความเข้าใจเพศสภาพ เป็นเพศที่หลอมสร้างจากสังคม หากเพศเชิงสรีระที่ติดตัวมาแต่กำเนิด เช่นเดียวกับความเป็นหญิงที่ทำได้มีติดตัวมาแต่โดยกำเนิด นอกจากการสื่อแสดงวาทกรรมแล้ว ภาษาของผู้หญิงยังสะท้อนถึงการที่ผู้หญิงทำนั้นได้ทำไม่ได้ คุณค่าและชะตากรรมของผู้หญิงจะเป็นไปเช่นไรจึงไม่ได้เกิดขึ้นจากอวัยวะเพศหญิง แต่เกิดขึ้นโดยเพศสภาพที่ผู้หญิงถูกยึดเยียดมาโดยสังคมนวัตกรรมกำหนดให้ผู้หญิงต้องปฏิบัติตนเช่นไร ซึ่งล้วนมาจากการประกอบสร้างจากสถาบันสื่อมวลชนและสถาบันทางสังคมทำการอบรมบ่มเพาะ ความเป็นหญิงสู่ระบบสังคมนวัตกรรม ตอกย้ำผู้หญิงให้ดำเนินพฤติกรรมไปตามภาพตัวแทน จากสื่อมวลชนจนกลายเป็นชนบ ยึดถือปฏิบัติที่ต้องยอมรับ สอดคล้องกับที่ ซีโมน เดอ โบวัวร์ Simone de Beauvoir (1989, p. 203) กล่าวว่า “เราไม่ได้เกิดมาเป็นผู้หญิง แต่ถูกทำให้กลายเป็นในภายหลัง”

การเห็นคุณค่าตนเองในวัฒนธรรมสตรี จึงมีความเกี่ยวโยงและสำคัญต่อการสื่อแสดงของผู้หญิงในสังคมนวัตกรรมร่วมสมัยเป็นอย่างมาก (Rosenberg, 1979, p. 233) ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองเป็นการประเมินตนเองทางบวกหรือทางลบ ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองเกิดจากบุคคลมีความเคารพตนเอง ยอมรับตนเอง เห็นว่าตนเองมีคุณค่า ตระหนักในข้อผิดพลาดของตนและพยายามแก้ไขให้ดีขึ้น โดยเปรียบเทียบกับตนเองกับบุคคลอื่น ผู้เขียนยังพิจารณา การปะทะสังสรรค์ในช่วงเวลาที่ผ่านมาของสาวยุครัก(พรหม)แดนที่เปี่ยมด้วยกระบวนทัศน์สตรีกระแสดั้งเดิม (Women’s Dominant Paradigm) กับสาวยุคไร้(พรหม)แดนที่เต็มไปด้วยกระบวนทัศน์สตรีกระแสทางเลือก (Women’s Alternative Paradigm) การปะทะระหว่างสองขั้วตรงข้ามสร้างความลักลั่นในการปฏิบัติตน (Take Action) และเลือกข้าง (Take Side) สำหรับผู้หญิง ภาษาผู้หญิงถูกขับเคลื่อนภายใต้อุดมการณ์ปีศาจปีศาจที่มีมาช้านาน ผู้หญิงจำนวนมากจึงไม่กล้าก้าวข้ามเส้นแบ่งเขตด้วยกริ่งเกรงผลที่ตามมา ชีวิตของลูกผู้หญิงทั้งสองกลุ่มยังจำต้องดำเนิน ไปในบริบทสังคมนวัตกรรมร่วมสมัยด้วยความลังเลใจยอมรับและหรือปฏิเสธ กฎ ขบ ประเพณี และการปฏิบัติตนของผู้หญิงที่เชื่อในระบบคุณค่าความเป็นหญิงแตกต่างกันออกไป ดังเช่น ในเรื่องการรักนวลสงวนตัวที่คุณค่าของผู้หญิงเคยผูกไว้กับพรหมจารีเป็นชุดความรู้ที่แฝงฝังให้กับลูกผู้หญิงทั้งในกลุ่มผู้หญิงที่เห็นตามและกลุ่มที่เห็นต่าง มีหน้าข้ออุดมการณ์นี้ยังเกิดคัดง้างในคน ๆ เดียวกัน ซึ่งกระทบต่อการครองตัวของผู้หญิง การไม่กล้าคิดกล้าทำและยำเกรงต่อกฎในเรื่องเพศทำให้ผู้หญิงไม่น้อยยืนอยู่ระหว่างเส้นแบ่งเขต ขณะที่ผู้หญิงที่กล้าก้าวข้ามเส้นแบ่งเขตทั้งที่รู้ตัวและไม่รู้ตัวได้พยายามสร้างพื้นที่ในการสื่อแสดงตัวตนในปัจจุบัน ขณะที่สื่อมวลชนก็พยายามที่จะสื่อสารบทลงโทษในการกระทำของผู้หญิงที่ผิดไปจากบรรทัดฐาน (Norm) ด้วยการตีตราว่า เป็นหญิงก้าวก่าย ไม่รักศักดิ์ศรีลูกผู้หญิง ต้องรันทนสร้างควมรุ่มรวยให้พระเอกต้องเสี่ยงชีวิตไปช่วยเหลือ หรือการไม่ทำหน้าที่ศรีภรรยา ไม่พึงเป็นลูกสาวที่ดีเชื่อฟังพ่อแม่และแม่ หรือไม่ทำหน้าที่แม่อย่างสมควรเป็นไป แม้ว่าอีกแง่มุมหนึ่งในภาพยนตร์จะมุ่งส่งเสริมผู้หญิงมีระบบคิดเป็นตัวของตัวเอง ดังเช่น ภาพนางเอกกล้าคิด กล้าเป็นผู้ล่าในเรื่องเพศ พูดคำหยาบหรือสบถได้เป็นผู้นำทางสังคมปราศจากการครอบงำจากกฎเกณฑ์ใด ๆ แต่สุดท้ายก็ต้องอยู่ภายใต้อุดมคติความขาดพร่องที่ต้องมีผู้ชายคอยช่วยเหลือ สิ่งเหล่านี้สามารถนับเอาเป็นภาษาของผู้หญิงทั้งในส่วนที่สังคมชายเป็นใหญ่กำหนดให้ และส่วนที่ผู้หญิงพยายามที่กำหนดขึ้นผ่านระบบคิดและการสื่อสารด้วยตนเองสู่วัฒนธรรมสตรีหลังนวยุค

อารมณ์และความรู้สึก ในภาพยนตร์ยังให้ความรู้สึกและทัศนคติในแง่มุมมองกับความขัดแย้งทางศีลธรรมของตัวละครหญิงที่ดำเนินไปในทิศทางตรงข้ามกับกระแสของสังคมนวัตกรรม เป็นตัวแทนใน “โลกของผู้หญิง” ตลอดจนการใช้อำนาจ ความรังเกียจเดียดฉันท์ และความยุติธรรมทางเพศ เราไม่อาจปฏิเสธการไหลบ่าของวัฒนธรรมต่างที่ต่างเวลาสู่การหลอมสร้างทางวัฒนธรรมสตรี ผู้เขียน ตั้งข้อสังเกตว่าการสื่อแสดงตัวตนของผู้หญิงที่มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้นในปัจจุบันได้สะท้อนภาษาผู้หญิงหลังนวยุค

ซึ่งผู้หญิงพยายามสร้างระบบคุณค่าด้วยตนเองภายใต้สภาพสังคมวัฒนธรรมที่กดทับในเวลาเดียวกัน วิวัฒนาการที่ล้ำสมัยในการผลิต “ภาพยนตร์” มีวิธีการสร้างภาพแทนความเป็นหญิงและการนำเสนอตัวเองให้หลุดพ้นจากความเป็นตัวแทนเดิม ๆ และมีวิธีการสะท้อนวัฒนธรรมสตรีผ่านการสื่อแสดงผ่านบทบาทของตัวละคร เนื้อหา มุมมอง วิธีการเล่าเรื่อง รหัส ภาษา แสง เสียง ภาพ ระยะเวลา และตระกูลหนัง มีภาพยนตร์ไทยอีกจำนวนมากที่ไม่เพียงให้ผู้ชมใช้ประสบการณ์ทางอารมณ์จมจ่อมไปกับฉากรักหวานซึ้ง หรือเศร้ารันทด แต่ภาพยนตร์ยังซุกซ่อนความหลากหลายทางภาษาและวัฒนธรรมอย่างแยบคาย โดยผู้สร้างภาพยนตร์อาศัยกลวิธีในการเล่าเรื่องที่ทำให้ผู้ชมส่วนหนึ่งที่ไม่อาจเข้าใจภาษานั้นได้เข้าใจผ่านรูปสัญลักษณ์ (Signified) หรือจิตวิเคราะห์ที่สามารถรับรู้จนกลายเป็นภาพตรึงตราในความทรงจำและจิตสำนึกของผู้ชมคนดู

วิธีการใดที่ทำให้ผู้หญิงนั้นได้รับหรือทบทวนประสบการณ์ในด้านหนึ่งด้านใดหรือมากกว่าหนึ่งด้าน จากที่ได้รับผลสำเร็จ และการประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายและความคาดหวังต่าง ๆ ซึ่งแรกเริ่มความคาดหวังเหล่านี้จะถูกกำหนดโดยบุคคลอื่น แต่ในเวลาต่อมาเป้าหมายและความคาดหวังจะเป็นของตนเอง ทั้งนี้ประสบการณ์จะทำให้ผู้หญิงมีอำนาจเพิ่มขึ้น ไม่ว่าจะในด้านใดด้านหนึ่งหรือมากกว่าหนึ่งด้านก็จะส่งผลให้ผู้หญิงนั้นเห็นคุณค่าในตนเองมากขึ้น นอกจากนี้การที่ผู้หญิงรับรู้ตนเองจากประสบการณ์จากสื่อในด้านบวกก็จะส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเอง แต่หากผู้หญิงรับรู้ตนเองจากประสบการณ์ในด้านที่เลวร้ายจะเกิดการบั่นทอนคุณค่าในตนเองลดต่ำลง สำหรับบทความเรื่องนี้ ผู้เขียนไม่ได้มุ่งชี้ให้เห็นถึงโอกาสหรือวิกฤตจากการสร้างความหมายผู้หญิงและวัฒนธรรมสตรีไทยผ่านภาพแทนที่มีอำนาจจากการผลิตซ้ำกลุ่มเกลาด้วยมายาคติที่สอดคล้องกับบริบทสังคมวัฒนธรรมที่แยบคายจนเป็นวิถีความเชื่อที่ยึดถือปฏิบัติ แต่มุ่งให้บทความนี้อธิบายถึงภาษาผู้หญิงหลังนวยุคที่สะท้อนความรู้สึกเห็นคุณค่าตนเองของผู้หญิงในวัฒนธรรมสตรีปัจจุบันอย่างไร ขยายผลสู่การสร้างพื้นที่ร่วมเชิงอุดมการณ์ในวัฒนธรรมสตรีเช่นไรที่พึงยอมรับในสังคมปัจจุบัน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพิจารณาถึงภาษาผู้หญิงที่สะท้อนการเห็นคุณค่าตนเองในวัฒนธรรมสตรีหลังนวยุคผ่านภาพยนตร์ไทย
2. เพื่อพิจารณาถึงการขยายผลสู่การสร้างพื้นที่ร่วมเชิงอุดมการณ์ที่พึงยอมรับในคุณค่าวัฒนธรรมสตรีของผู้หญิงหลังนวยุคในสังคมปัจจุบัน

ขอบเขตการศึกษา

ผู้เขียนสังเคราะห์การเห็นคุณค่าในตนเอง จากการสร้างความมั่นใจโดยนึกถึงความสำเร็จ การระลึกถึงตนเองชื่นชมตัวเอง ใน แซสซี (Sasse) การรู้จักการยอมรับความผิดพลาดหรือความสำเร็จแล้วนำมาวิเคราะห์ และ ความรู้สึกที่ได้รับการยอมรับเอาใจใส่จากคนที่มีความหมายต่อตน ในบราดซอว์ (Bradshaw) การสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นปลอดภัยเมื่อมีการแสดงความคิดเห็นต่างใน Sasse และ Bradshaw (อ้างถึงใน ภคมินทร์ เศตพัฒน์โยธิน, 2559, หน้า 6-7) เป็นกรอบในการพิจารณาถึงการเห็นคุณค่าในวัฒนธรรมสตรี ผู้เขียนได้กำหนดมิติทางวัฒนธรรมสตรี 3 มิติ อันได้แก่ ด้านคุณลักษณะทางกายภาพ ด้านการแสดงออก ด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพศ ปรับจาก ฟาไฮ วิเศษกุล (อ้างถึงใน ภคมินทร์ เศตพัฒน์โยธิน, 2559, หน้า 7) มาใช้ในการพิจารณาเพื่อตีความและให้ความหมายในประเด็นเรื่อง ภาษาผู้หญิงหลังนวยุค: คุณค่าตนเองในวัฒนธรรมสตรีผ่านภาพยนตร์ไทย ทั้งนี้ ผู้เขียนจะพิจารณาภาษาผู้หญิงจากภาพสะท้อนเฉพาะบริบทวัฒนธรรมสตรีไทยในภาพยนตร์ไทยเท่านั้น

คุณค่าตนในวัฒนธรรมสตรี

1. **คุณค่าตน** นั้นเป็นการเห็นคุณค่าในตนเองผ่านความรู้สึกนึกคิดที่ก่อรูปขึ้นมาจากประสบการณ์ จนเป็นความเชื่อในคุณสมบัติของตนเองในการรู้จักตนเองและยอมรับตนเองทั้งด้านบวกและลบซึ่งอาจไม่ตรงกับความเป็นจริงก็ได้ บุคคลจะประเมินตนเองโดยการเปรียบเทียบกับบุคคลอื่นหรือมาตรฐานทางสังคม เพื่อส่งเสริมคุณค่าในตน คือ การสร้างความมั่นใจโดยนึกถึงความสำเร็จ การระลึกถึงตนเองชื่นชมตัวเอง แซสซี Sasse (1978, p. 177) การรู้จักการยอมรับความผิดพลาดหรือความสำเร็จแล้วนำมาวิเคราะห์ บราวดชอว์ Bradshaw (1981, p. 205) การสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นปลอดภัยเมื่อมีการแสดงความคิดเห็นต่าง ราฟพินี อ่างถึงใน กิ่งเพชร ส่งเสริม (2544, หน้า 237) ความรู้สึกที่ได้รับการยอมรับเอาใจใส่จากคนที่มีความหมายต่อตน บราวดชอว์ Bradshaw (1981, p. 149)

2. **วัฒนธรรมสตรี** เป็นสิ่งประกอบสร้างทางสังคมที่อธิบายการสร้างความเป็นผู้หญิง โดยสังคมชายเป็นใหญ่ที่มีนัยให้ความเป็นผู้หญิงโดยการสื่อความหมายไปในด้านความมีเสน่ห์ทางเพศสำหรับผู้ชาย รวมถึงกำหนดสถานะบทบาทของผู้หญิงให้เป็นผู้ให้กำเนิด เป็นผู้ดูแลเอาใจใส่ ห่วงใย อดทน ตลอดจนลักษณะประจำเพศทั้งหลายในลักษณะที่ “เป็นอื่น” ต่างแต่ด้อยกว่าผู้ชายจนเป็นวิถีปฏิบัติที่ยอมรับของผู้หญิง ทั้งในด้านคุณลักษณะทางกายภาพ ด้านความรู้สึกในการแสดงออก ด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพศ ฟ้ำไอ วิเศษกุล (2545, หน้า 78) และภคมินทร์ เศรษฐพัฒนโยธิน (2559, หน้า 7) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ด้านคุณลักษณะทางกายภาพ การมีสรีระที่สมบูรณ์แบบตามเพศทางชีววิทยาเป็นความเชื่อเกี่ยวกับรูปลักษณ์ของผู้หญิงที่สัมพันธ์กับความงามที่สังคมคาดหวัง เช่น การมีหน้าอก อวัยวะเพศหญิง เอวคอด สะโพกผาย ความสั้นยาวของเรือนผม ตลอดจนการแต่งกายในแบบสตรี และอัตลักษณ์ที่มีแรงดึงดูดทางเพศเป็นความงามแห่งรูปลักษณ์ เช่น ใบหน้า เรือนผม ผิวพรรณ ขนาดสัดส่วนตามรูป คติความเป็นหญิงตามที่สังคมให้ความสำคัญ

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพศ ซึ่งถือได้ว่าเป็นความสัมพันธ์เชิงอำนาจทางสังคมระหว่างเพศสภาวะตามที่สังคมประกอบสร้างขึ้นโดยมีการเชื่อมโยงจากเพศสภาวะ (Gender) เข้ากับเพศสรีระ หรือเพศที่ติดตัวมาแต่กำเนิด ซึ่งนักสตรีนิยมโต้แย้งว่า ความสัมพันธ์ระหว่างหญิงชายในสังคมส่วนใหญ่อยู่ภายใต้สังคมปิตาธิปไตยในแง่ชนบ เช่น จารีต ประเพณี กฎข้อห้ามในความสัมพันธ์ของหญิงชาย โดยมีอยู่ตั้งแต่ระดับประเทศ ลงไปถึงชุมชน กลุ่ม ญาติ ครอบครัว และปัจเจก นั่นก็คือสิ่งใดที่ผู้หญิงพึงทำได้ หรือสิ่งใดที่ต้องห้ามสำหรับผู้หญิง และบทบาท คือ สิ่งที่ผู้หญิงพึงกระทำตามเพศสภาพ อันเป็นส่วนหนึ่งของความสัมพันธ์เชิงอำนาจทางเพศที่สังคมประกอบสร้างหญิงชายขึ้นและปรากฏอยู่ในสังคมวัฒนธรรม เช่น บทบาทของผู้หญิงในการเป็นลูกสาว เป็นเมีย เป็นแม่ และบทบาทเรื่องเพศ

ด้านการแสดงออก การใช้กิริยาอาการเป็นการแสดงท่าทาง จริต ตลอดจนคำพูดน้ำเสียงของผู้หญิงในการสื่อความหมาย และระบบคิด ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้หญิงนึกคิด เป็นตรรกะความเข้าใจ ความเป็นหญิงของตนเองในการสื่อแสดง ทั้งนี้ เป็นความรู้สึกที่เกี่ยวกับลักษณะความคิดและลักษณะการปฏิบัติของผู้หญิงทั้งที่เป็นแบบแผนและเลื่อนไหลในความหมายจากประสบการณ์ในการตีความโดยผู้หญิงอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อให้เกิดผลที่เฉพาะเจาะจงและมีการฝึกปฏิบัติต่อไปและมีการตัดสินใจปฏิบัติ เพื่อปรับปรุงไปสู่ความสำเร็จตลอดจนการย้อนคิดถึงการกระทำที่เกิดขึ้นและสิ้นสุดด้วยการตัดสินใจความสำเร็จที่ได้รับโดยมีการเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติใด ๆ ที่ต่างจากแบบเดิมและมีผลในความสำเร็จ ที่เกิดขึ้นจากการกระทำนั้นแล้วจึงคิดในสิ่งที่ควรเกิดขึ้นในอนาคต

ผู้เขียนได้สังเคราะห์และสรุปได้ว่า คุณค่าในวัฒนธรรมสตรีนั้น สามารถพิจารณาได้จากด้านคุณลักษณะทางกายภาพ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพศ และด้านการแสดงออกอาศัยตัวบ่งชี้ในการพัฒนาการเห็นคุณค่าตนเอง ได้แก่ การสร้างความมั่นใจโดยนึกถึงความสำเร็จ, การระลึกถึงตนเอง ชื่นชมตัวเอง, การรู้จักยอมรับ

ความผิดพลาดหรือความสำเร็จแล้วนำมาวิเคราะห์, การสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นปลอดภัยเมื่อมีการแสดง ความเห็นต่าง และการได้รับการยอมรับใส่ใจจากคนที่มีความหมาย

ภาษาผู้หญิงสู่ภาษาผู้หญิงหลังนยุค

1. **ภาษาผู้หญิง** หมายถึงการแสดงของผู้หญิงทั้งในรูปวงจภาษาและอวัจนภาษาจากบ่มเพาะ ประกอบสร้างของสังคมและวัฒนธรรมที่เป็นทั้งนามธรรมและรูปธรรม โดยมีการแสดงออกถึงความเป็นหญิง อันได้แก่ รูปลักษณ์ วาจา น้ำเสียง กิริยาท่าทาง จริต การแต่งกาย บทบาท และขนบ ข้อปฏิบัติและกฎเกณฑ์ แบบแผนต่าง ๆ สำหรับผู้หญิง อันได้แก่ **รูปลักษณ์** ได้แก่ สรีระ รูปร่างหน้า เรือนผม รูปร่างสัดส่วน สีผิว อวัยวะเพศ ความงาม ที่สะท้อนถึงความเป็นหญิง การใช้ **วาจา น้ำเสียง** มีลักษณะการใช้วาจาอ่อนโยน ไม่พูด คำสบถ ไม่พูดเสียงดัง น้ำเสียงใสอ่อนหวานของผู้หญิงในการสื่อความหมาย เป็นผู้หญิงต้องค่อย ๆ พูด **กิริยา ท่าทาง จริต** ได้แก่ คือ สิ่งที่ผู้หญิงนึกคิดเป็นตรรกะความเข้าใจความเป็นหญิงของตนเองตามกรอบจินตนาการ ในการแสดงออกต่อสังคม ดังเช่น การนั่ง การเดิน การยืน ต้องเรียบร้อยไม่แลมอง กระโดดกระเดก และ **การแต่งกาย** มุ่งเน้นถึงการสื่อสะท้อนความเป็นหญิง **บทบาท** เป็นสิ่งที่ผู้หญิงพึงกระทำตามเพศสภาพอันเป็นส่วนหนึ่งของ ความสัมพันธ์เชิงอำนาจทางเพศที่สังคมประกอบสร้างหญิงชายขึ้นมาและปรากฏอยู่ในสังคมวัฒนธรรม เช่น บทบาทของผู้หญิงในการเป็นลูกสาว เป็นเมีย เป็นแม่ รวมถึงบทบาทในเรื่องเพศของผู้หญิง ในขณะที่ **ขนบ** สิ่งที่กำหนดบทบาทให้ผู้หญิง ในแง่ ขนบ เช่น จารีต ประเพณี กฎข้อห้ามในความสัมพันธ์ของหญิงชาย สิ่งใดที่ผู้หญิง พึงทำได้ หรือสิ่งใดที่ต้องห้ามสำหรับผู้หญิงที่สะท้อนความเข้าใจว่า หญิงต้องอยู่ภายใต้การปกครองของผู้ชาย ผู้เป็นสามี ภรรยาเป็นผู้ดูแลเรือนทำให้เกิดค่านิยมเกี่ยวกับรูปคดีและค่านิยมทางเพศ ดังเช่น ถ้าเป็นหญิงแล้ว ต้องมีมารยาท มีความประพฤติเรียบร้อย เป็นแม่ของลูก เป็นแม่บ้านแม่เรือน ไม่แปดเปื้อนราคะ ไม่ควรต้องมือ ชายอื่นก่อนแต่งงานกับชายผู้เป็นสามีจึงมีคุณค่าเหมาะสมที่ผู้ชายจะเลือกไปดูแลปกป้อง จึงน้อมนำไปสู่ความเชื่อ และการให้คุณค่าผู้หญิงกับการรักษาพรหมจรรย์ว่าเป็นสิ่งสำคัญที่สุดของผู้หญิงที่พึงต้องรักษาเท่าชีวิต **ระบบความคิด** เป็นความเชื่ออันเป็นอุดมคติของผู้หญิงเกี่ยวกับความเป็นหญิงต่อเหตุการณ์ หรือสถานการณ์ใด ตามที่สังคมให้ความสำคัญ คือสิ่งที่ผู้หญิงนึกคิดเป็นตรรกะความเข้าใจความเป็นหญิงของตนเองในการแสดงออก ในสังคม ด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพศ ซึ่งถือได้ว่าเป็นความสัมพันธ์เชิงอำนาจทางสังคมระหว่างเพศภาวะ ตามที่สังคมประกอบสร้างขึ้นโดยมีการเชื่อมโยงจากเพศสภาวะ เข้ากับเพศสรีระ หรือเพศที่ติดตัวมาแต่กำเนิด

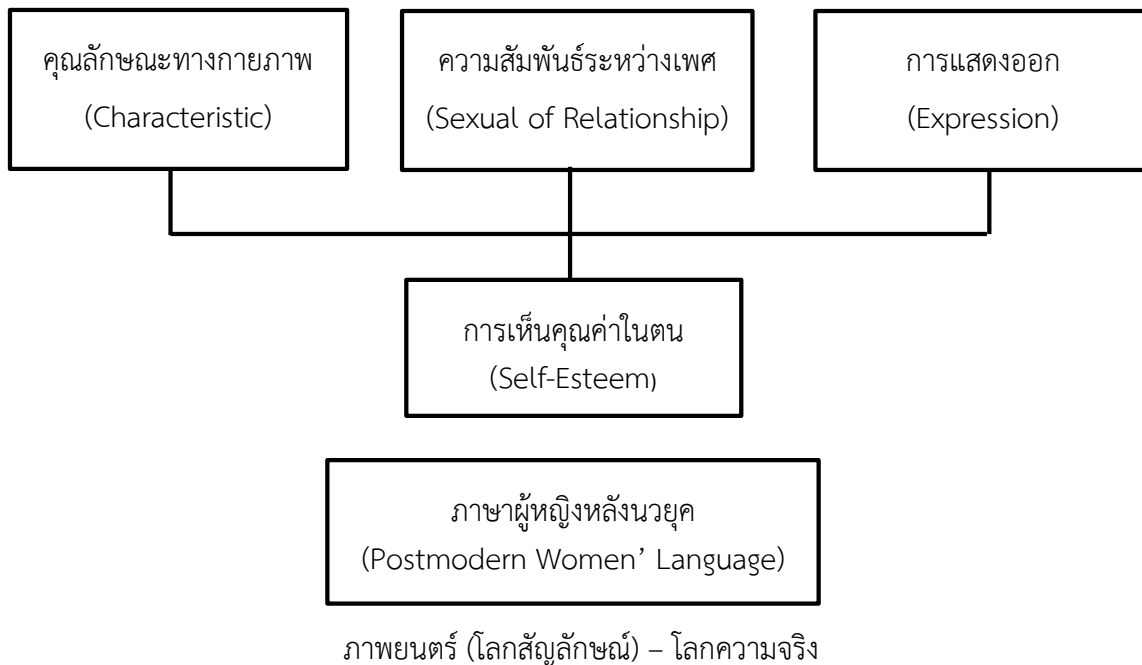
2. **ภาษาผู้หญิงหลังนยุค** การแสดงของผู้หญิงที่เชื่อว่าไม่มีอะไรเป็นความจริง เพราะความเป็นจริงเป็นสิ่งประกอบสร้างขึ้น และถูกให้ความหมายผ่านวาทกรรมทั้งสิ้น เช่นเดียวกับความเป็นหญิงความเป็นชาย ภาษาผู้หญิงหลังนยุคมีความต้องการที่จะรื้อถอนวาทกรรมต่าง ๆ ที่มีอำนาจรวมถึงรูปแบบการปฏิบัติ ที่มีมาแต่เดิมพวกเขาเชื่อว่า เพศสภาพมีลักษณะไม่คงที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาและมองว่าไม่มีความเป็น สตรีที่แท้จริง คำว่า “สตรี” จึงไม่ควรเกิดจากองค์ความรู้เดี่ยวแต่ควรมีอย่างหลากหลาย หรือความเป็นเพศใด เพศหนึ่ง (Sexual Orientation) สะท้อนให้เห็นวิธีคิดแบบสองชั่วที่มีข้อจำกัดเรื่องความหลากหลายทาง ความคิด แม้จะมีการเลื่อนไหลในการสื่อแสดง ดังเช่น รูปลักษณ์ที่ผู้หญิงสถาปนาความงามและอำนาจของ ผู้หญิงได้ด้วยตนเอง ดังเช่น ความงามที่กำหนดได้ด้วยการทำศัลยกรรม ตลอดจนการแสดง การใช้วาจา กิริยาท่าทางที่ทำทนายกรอบคดดั้งเดิม ดังเช่น กล้าพูด กล้าเถียง กล้าสบถ หรือจริตของผู้หญิงมีความกล้าแสดง

ถึงการเป็นฝ่ายล่าในเรื่องเพศ การแต่งกายที่หลากหลายในการสะท้อนอำนาจความเป็นหญิงได้ทุกมิติ เผยให้เห็นเนื้อตัวส่วนสว่นความเป็นหญิงอย่างไม่มีข้อจำกัด ทั้งการแต่งกายในมิตีย่อนยุค หรือล้ำสมัย โดยมุ่งเน้นการสื่อแสดงอัตลักษณ์ความหญิงตามปัจเจก ขณะที่บทบาทของผู้หญิงยังมีความสามารถทางเศรษฐกิจมากกว่าการเป็นเมียและแม่ที่รอพึ่งพาจากสามี เช่นแต่ก่อน ในขณะที่เกี่ยวกับการสื่อแสดงบทบาทในเรื่องเพศนั้นไม่มีกรอบที่ตายตัวทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความรักและความพึงพอใจ และชนบทที่ผู้หญิงสื่อแสดงออกต่อสังคมวัฒนธรรมที่ผู้หญิงเชื่อว่ามีคุณค่าด้วยระบบคิดของผู้หญิงเอง ดังเช่น การละทิ้งระบบคุณค่าเกี่ยวกับพรหมจรรย์ และเชื่อในการสื่อแสดงความเชื่อต่อคุณค่าความเป็นคน การเป็นหญิงดีมีคุณค่าถูกผูกโยงเข้ากับสถานะทางสังคม ความรู้ความสามารถ และความงาม แต่กระนั้น ภาษาผู้หญิงก็ยังอาศัยบนฐานคิดจากทัศนคติดั้งเดิมบางประการในการดำเนินวิถีชีวิตและตัวตน ดังเช่น การรักนวลสงวนตัว แต่เดิมอาจเป็นเพียงการบ่มเพาะลูกผู้หญิงให้ปกป้องศักดิ์ศรีตน แต่เมื่อกาลและเทศะเปลี่ยนไปอาจถูกให้ความหมายที่แสดงถึงจิตของผู้หญิงที่มีอำนาจการต่อรองทางเพศไปพร้อม ๆ กัน

3. คุณค่าตนในภาษาผู้หญิงหลังนวยุค ภาษาผู้หญิงหลังนวยุคสะท้อนการสื่อสารภายในตนเองจากความรู้สึกและทัศนคติ โดยรับรู้และประเมินตนเอง เชื่อว่าตนมีความสามารถ มีความสำคัญ มีคุณค่ากระทั่งยอมรับนับถือตนเอง ความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเองและตระหนักถึงข้อผิดพลาดโดยพยายามแก้ไขให้ดีขึ้น ขณะเดียวกันก็เกิดการสื่อสารภายนอกตนเองนั้น ๆ โดยการสร้างความสัมพันธ์ของผู้หญิงระหว่างตนกับผู้ชายหรือบุคคลอื่น ๆ แล้วทำการประเมินตนเองโดยเปรียบเทียบตนเองกับมาตรฐานที่ตนตั้งไว้ รวมถึงเปรียบเทียบตนเองกับบุคคลอื่น การตอบสนองขมูลย้อนกลับจากบุคคลอื่น ด้วยเพราะการเห็นคุณค่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของอัตมโนทัศน์ หรือมโนภาพแห่งตน ซึ่งเป็นปริมาณคุณค่าที่บุคคลให้กับตนเองซึ่งได้จากการเรียนรู้จากบุคคลรอบข้างที่สะท้อนให้เห็นว่าเราเป็นคนอย่างไร คูเปอร์สมิท Coopersmit (1984, p. 5) ลินด์กรีน และ ฮาเรย์ Lindgreen and Harey (1981, p. 238) อัตมโนทัศน์หรือภาพลักษณ์แห่งตนจึงเป็นการรับรู้ตัวตนของบุคคลนั้น ๆ ว่ามีลักษณะอย่างไร การรับรู้นี้ก่อตัวขึ้นจากประสบการณ์และสภาพแวดล้อมทางสังคม โดยเฉพาะการเสริมแรง (Reinforcement) จากสังคม เป็นการประเมินคุณลักษณะของผู้อื่นที่มีความหมายต่อตน ซึ่งจะส่งผลต่อพฤติกรรมของบุคคลนั้น ๆ ทั้งนี้ ซาเวลสัน และ ฮับเนอร์ Shavelson & Hubner (1976, p. 261) อธิบายว่าอัตมโนทัศน์มีลักษณะเป็นกลุ่มความเชื่อที่บุคคลมีเกี่ยวกับคุณสมบัติของตน เช่น ในเรื่อง จุดแข็ง จุดอ่อน ทัศนคติ และคุณค่า เป็นต้น สะท้อนให้เห็นว่า หากบุคคลรับรู้ตนเองจากประสบการณ์ที่ได้รับในด้านที่ดั่งส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเอง แต่หากตรงกันข้ามก็จะเป็นการบั่นทอนคุณค่าตนของบุคคลให้ลดต่ำลง

การพิจารณาพัฒนาการการเห็นคุณค่าตนเองเพื่ออธิบายถึงการเห็นคุณค่าในตนของผู้หญิงเกิดจากการประเมินเชิงสะท้อนของผู้อื่นผ่านทางภาษาพูดและภาษาท่าทาง การเปรียบเทียบตนเองกับบุคคลอื่นในสังคมอันเป็นเหตุให้บุคคลแต่ละคนมีความรู้สึกเห็นคุณค่าตนเองในระดับที่แตกต่างกัน ตามกระบวนการส่งเสริมการเห็นคุณค่าตนเองของผู้หญิงในวัฒนธรรมสตรี อันได้แก่ 1. สร้างความมั่นใจโดยนึกถึงความสำเร็จ 2. ระลึกถึงตนเองชื่นชมตัวเอง 3. ให้รู้จักยอมรับความผิดพลาดหรือความสำเร็จแล้วทำการวิเคราะห์ 4. สร้างบรรยากาศที่อบอุ่นปลอดภัยเมื่อมีการแสดงความเห็นต่าง 5. ความรู้สึกได้รับการยอมรับเอาใจใส่จากคนที่มีความหมายต่อตน มาใช้เป็นตัวบ่งชี้ข้ออธิบายวัฒนธรรมสตรีในด้านคุณลักษณะทางกายภาพด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพศ ด้านความรู้สึกในการแสดงออกผ่านภาษาผู้หญิงหลังนวยุคที่ดำเนินชีวิตอยู่ในบริบทสังคมไทยร่วมสมัยได้อย่างมีความสุข ทั้งนี้ เพื่อสร้างพื้นที่ร่วมความเป็นหญิงสู่การปฏิรูปวัฒนธรรมสตรีไทย และให้ผู้หญิงปราศจากการเป็นสิ่งแซ่แข็ง ตายตัว เฉกเช่นที่ผ่านมา

ผู้เขียนได้ข้อสรุปแผนภาพเพื่อใช้ในการอธิบายกรอบคิดเกี่ยวกับภาษาผู้หญิงหลังนวยุค: คุณค่าตนในวัฒนธรรมสตรีผ่านภาพยนตร์ไทย

ภาพที่ 1 ภาพแสดงกรอบคิดเกี่ยวกับภาษาผู้หญิง: คุณค่าตนในวัฒนธรรมสตรีผ่านภาพยนตร์ไทย

ผู้หญิง ความเป็นหญิง และคุณค่าผู้หญิงผ่านภาพยนตร์ไทย

ผู้หญิงในภาพยนตร์ได้สะท้อนแนวคิดสตรีนิยมสอดคล้องส่งเสริมต่อแนวคิดการเห็นคุณค่าตนเอง ในการสถาปนาความเป็นหญิงหลังนยุค กระบวนการผลิตชุดความรู้ อุดมการณ์ วัฒนธรรมผ่านภาพยนตร์ไทย ยังต้องให้น้ำหนักต่อการคิดวิเคราะห์เชิงวิพากษ์เพื่อส่งเสริมการเห็นคุณค่าตนเองของผู้หญิงเกี่ยวกับวัฒนธรรม สตรีหลังนยุค งานวิจัยที่เกี่ยวข้องหลาย ๆ เรื่องที่สนใจว่า การเปิดรับสารเป็นปัจจัยสำคัญในการนำมา ประกอบการตัดสินใจของบุคคล เมื่อเราเกิดความไม่แน่ใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งมากเท่าใดก็ย่อมต้องการเปิดรับสาร มากขึ้นเท่านั้นเพื่อยืนยันความเข้าใจแก่ตน อย่างไรก็ตาม การรับสารต่าง ๆ ผู้รับสารย่อมมีกระบวนการเลือกสาร ด้วยสาเหตุต่าง ๆ เช่นเดียวกัน ผู้หญิงจะทำการเปิดรับสารที่แตกต่างกันไปตามประสบการณ์ หรือตามความต้องการ ความเชื่อ ความรู้สึกนึกคิด ฯลฯ ที่ไม่เหมือนกัน ซึ่งสาเหตุจึงมาจากตัวสื่อซึ่งมีลักษณะกระตุ้น ชื่นนำ ทำทนายให้ ผู้ที่ได้รับชม

ข้อสรุปนี้ได้สะท้อนให้เห็นว่า ไม่ว่าจะอย่างไรผู้หญิงจะไม่รับข่าวสารทุกอย่างที่ผ่านมาสู่ตนทั้งหมด แต่จะเลือกรับรู้เพียงบางส่วนที่คิดว่ามีประโยชน์ต่อตน เช่นนั้นแล้วสารที่หลั่งไหลผ่านเข้ามาจากช่องทางต่าง ๆ มักถูกคัดเลือกลดเวลา สารที่น่าสนใจมีประโยชน์และมีความเหมาะสมตามความนึกคิดของผู้หญิงมักเป็น สารที่ก่อให้เกิดความสำเร็จในการสื่อสาร เป็นสิ่งที่อธิบายถึงความต่างทางลักษณะส่วนบุคคล สภาพจิตใจ และ ความรู้สึกที่มีผลต่อการเปิดรับสารโดยกระบวนการเลือกสรรของผู้หญิงหลังนยุคที่ต่างกันตามเงื่อนไข และเทศะ

1. **ผู้หญิงในภาพยนตร์ไทย** ภาพแทนผู้หญิงในสื่อกับความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในสังคมว่ามีความเหมือน หรือบิดเบือนไปจากความเป็นจริงมากน้อยเพียงใด แนวความคิดนี้จะทำให้ผู้คนเข้าใจวิธีคิด บทบาทผู้หญิงที่สื่อ สร้างสรรค์ขึ้นมาเกี่ยวกับโลกและสังคมของพวกเขาผ่านภาพแทน ซึ่งจะทำให้การสื่อสารในผู้หญิงมีความ สลับซับซ้อนและซ้อนทับขึ้น ภาพยนตร์มีส่วนในการเชื่อมโยงผู้หญิงในสังคมโดยไม่ถูกจำกัดเรื่องกาลและ เทศะ ทั้งยังสร้างอำนาจในการกำหนดสิ่งที่เรียกว่า ความรู้ ให้กับผู้หญิงและคนอื่น ๆ ในสังคมผ่านภาษา การตีความและการให้ความหมายที่ใช้สื่อสารกัน ฮอล Hall (1997, pp. 15-20) ซึ่งไม่ใช่ความจริงทั้งหมด ดังเช่น

ภาพแทนของผู้หญิงที่ถูกนำเสนอผ่านภาพและเสียงที่ถูกเลือกไว้เป็นตัวบทเพื่อนำเสนอความหมายของเรื่อง เป็นสิ่งที่บอกถึงปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างโลกความจริงกับโลกในภาพยนตร์ที่มีส่วนใกล้เคียงหรือเทียบเท่ากับความเป็นจริงโดยอาศัยการตีความสิ่งต่าง ๆ ให้เป็นความรู้ผ่านระบบสัญลักษณ์ เช่น ภาษารูปภาพ สุธเลข โขติอุตมศักดิ์พันธ์ (2551, หน้า 4-5) ภาพผู้หญิงที่เราเห็นในภาพยนตร์ไทยทุกวันนี้ แท้จริงแล้วอาจไม่ใช่ภาพที่สมบูรณ์ แต่เป็นการหลอมสร้างโดยมีเงื่อนไขต่าง ๆ กำหนดกรอบเชิงมิติทางสังคมวัฒนธรรม ทว่า พิจารณาความหมายของผู้หญิงหลังนวยุคในภาพแทนยังมีนัยของการนำเสนอความเป็นหญิงให้เป็นเรื่องธรรมชาติ เช่น ผู้หญิงมักใช้อารมณ์ในการตัดสินใจ มีความต้องการใครสักคนที่จะมาปกป้อง ซึ่งธรรมชาติเหล่านี้มีความสัมพันธ์เกี่ยวกับบทบาททางเพศของผู้หญิงคือ ความเป็นแม่ เป็นเมีย เป็นลูกสาว ทั้งที่เพศเป็นเรื่องที่มีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลและเทศะดังที่เห็นได้จากสังคมปัจจุบัน รวมถึงความคาดหวังของสังคมเกี่ยวกับผู้หญิงในอดีตและปัจจุบันก็แตกต่างกัน และผู้หญิงเองก็ไม่ได้เหมือนกันในทุกสังคม การสร้างภาพแทนผู้หญิงในภาพยนตร์ไทยจึงเป็นเพียงส่วนหนึ่งของอุดมคติชายเป็นใหญ่ และนำมาผลิตซ้ำให้ความเป็นจริงในสังคมเรื่อยมา (กำจร หลุยยะพงศ์, 2547, หน้า 330-333)

ทัศนะผู้เขียนเห็นว่า ภาพแทนความเป็นจริงในภาพยนตร์เป็นความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่หลอมสร้างเข้ากับประสบการณ์การรับรู้ของคนในสังคมวัฒนธรรมหนึ่ง ๆ ภาพแทนที่ถูกผลิตขึ้นซ้ำ ๆ ก็จะมี ความหมายเมื่อสอดคล้องกับมาตรฐานของสังคมและวัฒนธรรมนั้น เช่น อุดมคติเกี่ยวกับผู้หญิงในสังคมไทย ซึ่งท้ายที่สุดก็กลายมาเป็นความหมายของคนในสังคมทั้งที่ไม่ใช่สิ่งที่เป็นธรรมชาติแต่เป็นสิ่งที่ถูกสร้างขึ้นอย่างมีความหมายนั่นเอง ผู้เขียนอาศัยแนวคิดการเล่าเรื่องในภาพยนตร์ไทยสะท้อนการเห็นคุณค่าของผู้หญิงใน วัฒนธรรมสตรี โดยพิจารณาถึงคุณลักษณะกายภาพ ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ และการสื่อแสดงของผู้หญิงหลังนวยุคในบริบทสังคมไทย ข้อสรุป ภาพยนตร์ไทยยังอาศัยองค์ประกอบศิลป์ที่ทำให้เกิดสุนทรียะในจิตใจของคนดูอุปกรกับปัจจัยความจริงทางสังคมที่ภาพยนตร์นำเสนอ จึงทำให้ภาพยนตร์เป็นสื่อบันเทิงที่เข้าถึงคนได้ง่ายมีบทบาทสูงและทรงพลัง ทั้งมีอำนาจในการปลูกฝัง บ่มเพาะ (Media Cultivation Effect) หรือเผยแพร่ความคิดให้ปรากฏออกมาในรูปของพฤติกรรม อารมณ์ ความคิด และโลกทัศน์ โดยเฉพาะการสะท้อนภาษาของผู้หญิงหลังนวยุคที่เนื้อหาของภาพยนตร์สะท้อนการเห็นคุณค่าตนในวัฒนธรรมสตรีทั้งแนวตลกขบขัน หัว สะท้อนชีวิตรัก สยองขวัญ ติวรามา

2. ความเป็นหญิงในภาพยนตร์ไทย โลกภาพยนตร์เป็นพื้นที่ที่ถูกหลอมสร้างโดยผู้ชายเป็นส่วนใหญ่ ไม่ว่าจะเป็นผู้สร้าง ผู้กำกับ รวมถึงงานที่เกี่ยวข้องในส่วนการถ่ายทำล้วนเป็นการทำงานของผู้ชายทั้งสิ้น และจัดให้ผู้หญิงเป็นเพียงส่วนประกอบในฐานะนักแสดงและผู้ปฏิบัติงานทั่วไปเท่านั้น ผู้หญิงจึงกลายเป็นคนส่วนน้อยในงานภาพยนตร์ ปัจจัยนี้ส่งผลให้ภาพยนตร์ส่วนใหญ่นำเสนอเรื่องราวอยู่ภายใต้ทัศนะผู้ชายเป็นหลัก ในภาพยนตร์กระแสหลักที่ยังให้ความสำคัญผู้ชายและมองผู้หญิงเป็นเพียงวัตถุทางเพศหรือเป็นเพียงฉากหลังของพระเอกในเรื่อง ชูนนัน Zoonen (1994, p. 153) สังคมมนุษย์ตั้งแต่มีการแบ่งแยกเพศอย่างชัดเจน ความแตกต่างก็เกิดขึ้นตามมาระหว่างความเป็นชาย (Masculinity) กับความเป็นหญิง (Femininity) รวมถึงบทบาทหน้าที่ และอำนาจที่สังคมกำหนดขึ้นมาได้กลายเป็นเรื่องธรรมชาติอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ประเด็นบทบาททางเพศกลายเป็นอีกปัจจัยที่สำคัญในการกำหนดพฤติกรรมอำนาจและหน้าที่ให้กับคนในสังคม เทสเคอร์ Tasker (1993, pp. 134-139) ภาพยนตร์แนวสตรีถูกนำเสนอมากขึ้น มีเนื้อหาที่หลากหลายเกี่ยวกับผู้หญิงหรือปัญหาที่ผู้หญิงได้รับ มีมุมมองการเล่าเรื่องที่ไม่ได้ให้น้ำหนักที่ความเป็นนางเอกเรื่อง แต่ให้ความสำคัญที่ทำให้ผู้หญิงเข้าใจในความต้องการของตนเอง รู้จักความปรารถนาที่ต้องแลกมาพร้อมกับความสูญเสียกลายเป็นโคกนาฏกรรมในชีวิตของตัวละครนั้น

งานวิจัยหลายชิ้นได้มีผู้ทำการศึกษาเกี่ยวกับผู้หญิงกับภาพยนตร์ไทยไว้ในหลายมิติมีการนำเสนอภาพผู้หญิงและพฤติกรรมการแสดงออกที่มีความสอดคล้องกับความเป็นจริงมากขึ้น ตัวละครเอกที่เป็นผู้หญิงในภาพยนตร์ไทยมีความมั่นใจในตัวเองมากขึ้นมีความเป็นปัจเจกชนที่พร้อมเผชิญหน้ากับความเสี่ยงและเปิดเผยความปรารถนาอย่างชัดเจน ทั้งนี้ สังเกตได้บ่อยครั้งที่ผู้หญิงถูกนำเสนอในฐานะเป็นวัตถุทางเพศ การผลิตซ้ำผู้หญิงในภาพยนตร์ไทยที่มีลักษณะเป็นสิ่งของไม่มีอำนาจในการตัดสินใจ จิตใจอ่อนแอ ต้องอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของเพศชายซึ่งเป็นการตอกย้ำสังคมแบบปิตาธิปไตย (Patriarchy) ในสังคมไทย โดย Ben & Shaul (อ้างถึงใน กาญจนา แก้วเทพ, 2535, หน้า 12)

ทว่า มีภาพยนตร์ไทยในช่วงที่ผ่านมาได้สะท้อนอุดมการณ์และวัฒนธรรมเกี่ยวกับบาทความเป็นหญิงเป็นชายในบริบทสังคมไทย ไม่ว่าจะเป็ภาพยนตร์ไทยเรื่อง “จดหมายรัก เดอะเลตเตอร์” (The letter) ที่สะท้อนคุณค่าของผู้หญิงในการเป็นเมียที่จงรักภักดีมั่นคงในรักแท้ต่อผู้เป็นสามีที่แม่เสียชีวิตไปแล้วก็ตาม ซึ่งนางเอกของเรื่องยังคงต้องรับบทบาทในการเป็นแม่ที่มีคุณค่าคล้ายน้ำตาต่อไป ขณะที่ในภาพยนตร์เรื่อง “ซัวฟ้าดินสลาย” ยุพดีนางเอกของเรื่องพยายามสะท้อนถึงความรักและปรารถนาของหญิงสาวที่มีสามีแล้วที่เธอกำลังก้าวข้ามเส้นแบ่งเขตสตรีที่พึงควรกระทำตามที่ใจต้องการมีความสัมพันธ์ทางเพศกับสามีซึ่งเป็นหลานของพ่อไปสามีของเธอ แต่สุดท้ายเธอได้รับการลงโทษจนถึงแก่ความตายจากสามีบนฐานคิดของผู้ชายนั่นเอง หนึ่งได้ทำให้เราเห็นว่า ผู้หญิงเริ่มมีความกล้าการแสดงออกถึงความปรารถนาที่ชัดเจน กล้าที่จะเปิดเผยความต้องการอย่างเสรีภาพ ขณะเดียวกันก็ทำให้สถานะผู้หญิงตกเป็นผู้ถูกระงับมาโดยตลอด ทั้งความรุนแรงที่เกิดจากคนในครอบครัว ให้พ่อหรือสามีมีอำนาจในการคุมชีวิตลูกผู้หญิง ทั้งอาจใช้วิธีการที่รุนแรงเพื่อบังคับผู้หญิงให้อยู่ในกฎเกณฑ์ที่สังคมหรือมนุษย์ด้วยกันมองไม่เห็น หรือเห็นว่าเป็นเพียงเรื่องเล็กน้อยที่สามารถเกิดขึ้นได้ในความสัมพันธ์เชิงอำนาจ กล่าวสรุปได้ว่า ภาพยนตร์ไทยถือเป็นสื่อหนึ่งที่มีการนำเสนอผู้หญิงในฐานะเหยื่อของความรุนแรงจากการประกอบสร้างและให้ความหมายผ่านภาพและเสียงเกี่ยวกับความสัมพันธ์ที่ก่อผลกระทบต่อความคิดของผู้คนในสังคม โดยเฉพาะการนำเสนอภาพของผู้หญิงที่ตกเป็นเหยื่อของความรุนแรงทั้งยังกำหนดบทบาทมากมายให้กับผู้หญิง ภาพยนตร์ไทยปัจจุบันได้นำเสนอภาพการต่อสู้และการต่อรองของผู้หญิงเพื่อสถาปนาตัวตนที่แปร่งแย้ง สะท้อนถึงการไม่ยึดถือโครงสร้างกรอบจินตนาการความเป็นหญิงกระแสหลักได้ร่วมปิตาธิปไตยที่ทำให้ผู้หญิงอยู่ในสถานะที่ด้อยกว่าผู้ชาย และภาพผู้หญิงตกอยู่ในฐานะวัตถุแห่งการครอบครองมาโดยตลอด ผู้เขียนได้หยิบยกแนวคิดสตรีนิยม จูดีท อีวานส์ Judith Evans (1978, p. 203) และผลการศึกษาของ ฟาไฮ วิเศษกุล (2545, หน้า 128) และภคมินทร์ เศวตพัฒน์โยธิน (2559, หน้า 438) มาอธิบายปรากฏการณ์สังคมจากสื่อสู่นวนคิดและแนวทางถือปฏิบัติจากภาษาผู้หญิงหลังนวยุคมาสะท้อนวัฒนธรรมสตรีที่ถูกหรือสร้างโดยภาพยนตร์ไทยในบทบาทที่เปลี่ยนแปลงไป ทั้งนี้ ผู้หญิงที่ปรากฏในภาพยนตร์ไทยสามารถสะท้อนคุณค่าตนเองในวัฒนธรรมสตรีได้สอดคล้องกับโลกความจริงเพียงไร เช่น การสร้างแรงดึงดูดทางเพศ และบทบาทผู้หญิงในการเป็นลูกสาวสู่การเป็นเมียจนกลายเป็นแม่ บทบาททั้ง 3 ประการ สะท้อนถึงลักษณะการใช้ชีวิตบุคลิกภาพ วิธีคิดและการกระทำผ่านคุณลักษณะกายภาพ ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ และการแสดงออกอันเป็นกลไกที่เราสามารถกล่าวถึงวัฒนธรรมสตรีผ่านภาษาผู้หญิงนวยุคในปัจจุบันได้

3. คุณค่าของผู้หญิงในภาพยนตร์ไทย ผู้หญิงที่มีคนรักนั้นมักให้ความสำคัญในการเปรียบเทียบตัวตนกับผู้หญิงที่เป็นต้นแบบที่ภาพยนตร์ไทยนำเสนอเพื่อเรียนรู้และใช้เป็นแนวทางพัฒนาถึงการเห็นคุณค่าในตนเอง เยาวชนหญิงที่มีคูรักนั้นจะมีความกระตือรือร้นที่จะรับรู้เนื้อหา เพื่อสนับสนุนกับประสบการณ์ความเป็นหญิงที่มีและเรียนรู้เพิ่มเติมเพื่อสร้างความเชื่อมั่นเกี่ยวกับความเป็นหญิงของตน ดังที่ ผลการศึกษาของ ภคมินทร์ เศวตพัฒน์โยธิน ที่ศึกษาเกี่ยวกับการเปิดรับภาพยนตร์ไทย: การเห็นคุณค่าตนเองในวัฒนธรรมสตรีที่พบว่า กลุ่มนักศึกษานักศึกษาระดับปริญญาตรีเป็นกลุ่มที่สามารถเข้าถึงการเห็นคุณค่าตนเองในวัฒนธรรมสตรี

กระแสใหม่จากการเปิดรับชมภาพยนตร์ไทยได้มากที่สุด เพราะพวกเขายังไม่ผ่านการถูกถ่ายโอนวัฒนธรรมสตรีอย่างสลับซับซ้อนและซ้อนทับมากนัก ขณะเดียวกันผู้หญิงที่มีภูมิสำเนาอยู่ภาคกลางมีการเปิดรับการเห็นคุณค่าในวัฒนธรรมสตรีกระแสใหม่ได้มากที่สุดเพราะสามารถง่ายต่อการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารจากแหล่งที่มีความเจริญทางภูมิศาสตร์ นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่า มีภาพยนตร์ไทยที่สะท้อนคุณค่าในความเป็นหญิงได้มากที่สุด ดังเช่น ภาพยนตร์ไทยเรื่อง เล็กๆ ที่เรียกว่ารัก ที่สะท้อนให้ผู้หญิงฉุดคิดและตระหนักถึงคุณค่าความเป็นหญิงโดยเนื้อแท้ ในบทบาทผู้หญิงในมิติที่ท้าทายต่ออุดมการณ์สตรีดั้งเดิม การที่ยึดโยงคุณค่าของผู้หญิงไว้กับ “ความสวย” และ “ความฉลาด” ซึ่งหากไม่มีก็ต้องหา ประหนึ่งการเหยียดสิ่งที่ไม่ใช่บรรทัดฐานและลดทอนคุณค่าผู้หญิงที่รูปร่างหน้าตาไม่เป็นตามสังคมนาคท้วงล้นสนองต่ออุดมการณ์ชายเป็นใหญ่ผ่านวาทกรรมทำดีให้ชายดู ท้ายที่สุดผู้เลือกและผู้ล่าในเรื่องเพศยังคงเป็นเพศชาย ลือลือกับแนวคิดสตรีนิยมโพสต์โมเดิร์น ที่กล่าวว่า ไม่มีอะไรเป็นความจริง ความเป็นจริงเป็นสิ่งประกอบสร้างและถูกให้ความหมายในวาทกรรมทั้งสิ้น เกมเบิ้ล Gamble (2001, p. 291) ข้อค้นพบที่น่าสนใจของการศึกษาดังกล่าวคือ เนื้อหาภาพยนตร์ไทยแนวอีโรติก เรื่องแม่เบี้ย ในปี 2558 นั้นมีการรับรู้มากถึงบทบาทความเป็นหญิงที่สร้างความตื่นรู้และความต้องการทั้งในเชิงคุณลักษณะทางกายภาพ ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ และความรู้สึกลงในการแสดงออกให้กับผู้หญิงผ่านฉากเลิฟซีนไปเปลือยที่สื่อแสดงถึงการกระแทกกระทั้นในเพศรส สะท้อนถึงการรับรู้ของผู้หญิงในยุคในสังคมปัจจุบัน และการโต้กลับปิตาธิปไตยของผู้หญิงด้วยการทำลายกรอบ การรื้อสร้าง คุณค่าความเป็นหญิงของสตรีหลังนวยุคที่ก่อร่างสร้างรูปเป็นวัฒนธรรมสตรีกระแสใหม่ ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าว ได้แสดงถึงการย้ายถิ่นภาพสะท้อนสาวไทยปัจจุบันว่ามีแนวโน้มที่จะสถาปนาคุณค่าความเป็นหญิงสู่วัฒนธรรมสตรีกระแสใหม่ด้วยระบบคิดของผู้หญิงเอง

ทัศนคติของผู้เขียน การรับชมภาพยนตร์ไทยอาจมิได้มุ่งไปสู่การเลียนแบบ เช่นแต่ก่อน แต่ช่วยในการสะท้อนคิดวิเคราะห์วิพากษ์สู่การพัฒนาการเห็นคุณค่าตนเองอย่างไม่รู้เนื้อรู้ตัว แต่ที่น่าสนใจก็คือ ภาพยนตร์ไทยแนวอีโรติก มีส่วนสนับสนุนการเห็นคุณค่าตนเองของผู้หญิงหลังนวยุค สะท้อนให้เห็นว่าภาษาผู้หญิงหลังนวยุคในปัจจุบัน ปฏิเสธบรรทัดฐานวัฒนธรรมสตรีดั้งเดิม ด้วยการเรียนรู้และยอมรับในเรื่องเพศ ซึ่งลือลือตามแนวทางสตรีสายโพสต์โมเดิร์น แม้ว่าเนื้อหาภาพยนตร์ไทยประเภทสะท้อนชีวิตรักหวานซึ้งหรือรักโศกนั้นช่วยคัดง้างในการตระหนักถึงคุณค่าตนเองของผู้หญิงตามอุดมการณ์สตรีดั้งเดิมอยู่บ้าง ขณะที่ภาพยนตร์แนวสยองขวัญ ผีผู้หญิง ทั้งสถานะผีร็อก ผีอาฆาต ผีจองจำนั้น อาจเข้าถึงการเห็นคุณค่าตนเองของผู้หญิงปัจจุบันได้ไม่มากนัก เนื่องจากการกระทำ วิชิตคิด ผ่านภาพแทนผีผู้หญิงยังคงถูกแช่แข็ง ความเป็นหญิงตามอุดมการณ์สตรีดั้งเดิมซึ่งเป็นลูกรับของระบบชายเป็นใหญ่ที่หนุนสถาปนาปิตาธิปไตยให้แข็งแกร่งขึ้น และภาพผีผู้หญิงมีลักษณะให้รองรับชาตกรรม วิชิตคิดผู้หญิงเสมือนผู้รองรับบทบาททางเพศที่ย้ายันให้ผู้หญิง “โง่ จน เจ็บ” ขยายวงกว้างอย่างไม่มีที่สิ้นสุด จาก แคลเลอร์ Keller (อ้างถึงใน กอบกุล อิงคุทานนท์, 2537, หน้า 57) ผู้หญิงถูกตีกรอบการมองฐานะและบทบาทของสตรีในเรื่องเพศ และการเลือกปฏิบัติบนพื้นฐานความเป็นหญิง

เมื่อพิจารณาในแง่กลายและเทศะของโรงภาพยนตร์ ผู้หญิงสามารถใช้ประสบการณ์ทางอารมณ์และความคิดจมจ่อมไปกับการเปรียบเทียบตนเองกับภาษาผู้หญิงในโลกสัญลักษณ์ในระหว่างที่เรื่องดำเนินไปโดยตรึงคนดูผู้ชมไม่ให้ลุกออกจากที่นั่งได้ง่ายนัก ปราศจากปัจจัยแทรกแซงจากสิ่งรอบข้าง และให้ผู้หญิงคิดวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ตีกรอบจินตนาการที่ผู้หญิงจะพาตัวเองหลีกหนีสู่โลกความจริงได้ไม่ถนัด สอดคล้องกับปิยกุล เลาวัลย์ศิริ (2526, หน้า 247) มนุษย์ได้ทำหรือคิดในสิ่งที่ตนได้รับการถ่ายทอดจากภาพยนตร์ซึ่งมีอิทธิพลหลอมอุดมการณ์ค่านิยมให้ผู้ชมในการเข้าไปโรงภาพยนตร์

บทสรุป

ภาษาผู้หญิงที่ปรากฏในภาพยนตร์ไทยสะท้อนให้เห็นถึงคุณค่าตนในวัฒนธรรมสตรี ความเชื่อ ค่านิยมที่ท้าทายอุดมการณ์สตรีกระแสดั้งเดิม ดังเช่น ภาพยนตร์ไทยช่วงหลัง ๆ ผู้หญิงไม่ใช่เป็นเพศรองรับ และยังคงกล้าแสดงออกถึงความปรารถนา การพูดคำหยาบที่แนบเนื่องไปกับการใช้ความรุนแรง การสื่อแสดง กิริยาที่ผิดไปจากที่เคยเป็นมา ซึ่งอาจถูกมองว่าดูเป็นผู้หญิงก้ำกั้น หญิงกะโหลกกะลาไม่เรียบร้อย ผู้เขียนได้ วิเคราะห์จากเอกสารหลายฉบับสู่การนิยามความหมายของ “ภาษาผู้หญิง” เป็นสิ่งหลอมสร้างทางสังคมที่ อธิบายการสร้างความเป็นหญิงตามกรอบจินตนาการของสื่อผ่านมุมมองปิตาธิปไตยที่มีนัยยะให้ความเป็นหญิง โดยการสื่อภาษาและมีความหมายไปในด้านความมีเสน่ห์ทางเพศสำหรับผู้ชาย รวมถึงการกำหนดสถานะ บทบาทของผู้หญิงให้เป็นผู้ให้กำเนิด เป็นผู้ดูแล เอาใจใส่ห่วงใย อดทน อ่อนโยน ไม่พูดเสียงดัง ไม่พูดคำหยาบ เป็นผู้ที่รักสวยรักงาม การใช้ความรู้สึกและอารมณ์ในการคิดและการแสดงออก ตลอดจนลักษณะประจำเพศ ทั้งหลายในลักษณะที่ “เป็นอื่น” ที่ต่างแต่ด้อยกว่าผู้ชาย ที่เกี่ยวข้องกับ 1.คุณลักษณะทางกายภาพ 2.ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ และ 3.การแสดงออก

ข้อเสนอแนะ

มิติภาษาผู้หญิงสู่คุณค่าในวัฒนธรรมสตรี ควรสร้างแนวทางสื่อสารวัฒนธรรมสตรีให้สอดคล้องกับ วิถีปฏิบัติของผู้หญิงกระแสใหม่ และสร้างพื้นที่ร่วมให้กับผู้หญิงร่วมสมัยที่มีทั้งชุดความรู้อุดมการณ์สตรีกระแส ดั้งเดิมและใหม่ให้เปิดใจและยอมรับคุณค่าของผู้หญิงปัจจุบันได้มีพื้นที่ยืนทางสังคมวัฒนธรรม ไม่ตกอยู่ใน ความรู้สึกสับสนที่จะแสดงจุดยืนที่เผยถึงการถือครองคุณค่าความเป็นหญิง การศึกษาสื่อภาพยนตร์เพื่อสร้าง ช่องทางที่เป็นจุดสัมผัสสู่การกระตุ้นการรู้จักและยอมรับตนเองสู่การเห็นคุณค่าของผู้หญิงหลังนวยุค การสร้างอัตลักษณ์สตรีที่มีคุณค่า ยกย่องเชื่อมโยงวัฒนธรรมสตรีร่วมสมัย เนื้อหาเรื่องราวเกี่ยวกับสตรี ต้องให้ความสำคัญกับระบบการเรียนรู้บ่มเพาะระบบคิดหญิงชายโดยเฉพาะปรับวิธีคิดให้ผู้ชายที่เคยให้ ความสำคัญทางสังคมเหนือกว่าหญิงเสมอมา

มิติความเป็นไปในการเห็นคุณค่าตนเองของผู้หญิงสาว นักศึกษาหญิงระดับปริญญาตรี จัดเป็นกลุ่ม เยาวชนหญิงที่ควรให้ความสำคัญที่จะเป็นตัวขยายผล เนื่องจากผู้หญิงกลุ่มนี้เป็นคลื่นลูกใหม่ที่จะแตกตัวสู่ การพัฒนาคุณค่าความเป็นหญิงในวัฒนธรรมสตรีกระแสใหม่ ขณะที่กลุ่มผู้หญิงที่มีการศึกษาในระดับที่สูงกว่า อาจยังติดกับดักอุดมการณ์สตรีกระแสดั้งเดิมผู้หญิงที่ได้รับการศึกษาในระดับค่อนข้างดีขึ้นไปจะกล้าคิด ปรับเปลี่ยนทัศนคติตน ยอมรับการต่อต้านจากสังคมวัฒนธรรมบรรทัดฐาน ซึ่งผู้หญิงเหล่านี้มักถูกมองว่า พยายามดำเนินชีวิตตามแนวทางของตนที่บิดเบี้ยวไม่เป็นไปตามรูปคดีที่สังคมชายเป็นใหญ่เช่นเคย หากพึง ตระหนักถึงคุณค่า “ความเป็นหญิง” ในวัฒนธรรมสตรีกระแสใหม่ที่ยังตั้งอยู่บนฐานคิดของผู้หญิงเอง นักศึกษา หญิงกลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่มีโอกาสเปิดใจรับรู้เนื้อหาได้มากเมื่อเทียบกับกลุ่มอื่น ๆ และรอการปฏิรูปเชิงนโยบาย สู่ภาษาผู้หญิงหลังนวยุคที่ส่งเสริมการเห็นคุณค่าในวัฒนธรรมสตรี

บรรณานุกรม

- กึ่งเพชร ส่งเสริม. (2544). *การศึกษาการเห็นคุณค่าในตนเองของนักศึกษาสถาบันราชภัฏสุรินทร์*.
(รายงานการวิจัย). สุรินทร์: สถาบันราชภัฏสุรินทร์.
- กอบกุล อิงคุทานนท์. (2537). *ผู้หญิงกับอำนาจที่แปรเปลี่ยน*. กรุงเทพฯ: โครงการจัดพิมพ์คบไฟ.
- กาญจนา แก้วเทพ. (2535). *ภาพลักษณ์ของผู้หญิงในสื่อมวลชน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กำจร หลุยยะพงศ์. (2547). *หนังสือชายคนเฒ่า: การศึกษาภาพยนตร์แนววัฒนธรรมศึกษา*. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- จันทน์ เจริญศรี. (2545). *โพสต์โมเดิร์นกับสังคมวิทยา*. กรุงเทพฯ: พิมพ์วิภาษา.
- ปิยกุล เลาว์ณยศี. (2526). *ความรู้ทั่วไปทางภาพยนตร์*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ผาณิต บุญยวรรธนะ. (2541). *ภาพสะท้อนความเหลื่อมล้ำทางเพศในสังคมไทยที่ปรากฏในภาษาไทย*.
(รายงานการวิจัย). เชียงใหม่: ศูนย์สตรีศึกษา คณะสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ฟ้าใส วิเศษกุล. (2545). *การวิเคราะห์ค่านิยมทัศนคติเกี่ยวกับเพศสภาพในสังคมไทยที่ปรากฏในสื่อ
อินเทอร์เน็ตเว็บไซต์*. (วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ภคมินทร์ เสวตพัฒน์โยธิน. (2559). *การเปิดรับภาพยนตร์ไทย: การเห็นคุณค่าตนเองในวัฒนธรรมสตรี*.
(วิทยานิพนธ์วารสารศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุรเดช โชติอุดมศักดิ์พันธ์. (2551). การละเมิดกรอบจารีตสังคมในวรรณกรรมอภินิหารไทย: กรณีศึกษา
ชนชั้น และเพศสถานะในปราสาทมิด. *วารสารศิลปศาสตร์*, 8(2), 4-5.
- Bradshaw, P. (1981). *The management of self-esteem*. Englewood Cliffs,
New Jersey: Prentice Hall.
- Coopersmith, S. (1984). *SEI: Self-Esteem Inventories*. California: Consulting
Psychologist Press Inc.
- De Beauvoir, Simon. (1989). *The Second Sex*. Translated and Edited by H.M. Parshley.
New York: Vintage Books.
- Durkheim Emile. (1979). *Suicide: A Study in Sociology*. Translated by John A. Spaulding and
George Simpson
- Gamble, S. (2001). *The Routledge companion to feminism and post feminism*.
London: Routledge.
- Hall, S. (1997). *Cultural representations and signifying practices*. London: Sage.
- Judith Evans. (1978). *English and European Legal systems second Edition*. London: Old
Bailey Press.
- Lindgren, H.C. & Harvey, J.H. (1981). *An Introduction to Social Psychology*. C.V.
Mosby: St Louis, MO.
- Rosenberg, M. (1979). *Conceiving the Self*. New York: Basic Books, Inc.
- Sasse, C.R. (1978). *Person to Person*. Peoria, Illinois: Benefit Publishing.
- Shavelson, R. J., Hubner, J. J., and Stanton, G. C. (1976). *Self-concept: Validation of
Construct Interpretations*. Review of Educational Research.

Tasker, Y. (1993). *Spectacular bodies: gender, genre and the action cinema*. London: Routledge.

Zoonen, L. (1994). *Feminist media studies*. London: Sage.